

10.11.2021

Eduskunnan hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

HE 135/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arpajaislain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

VEIKKAUS OY:N LAUSUNTO EHDOTUKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE ARPAJAISLAIN JA ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Eduskunnan hallintovaliokunta on 15.10.2021 pyytänyt Veikkaus Oy:ltä lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi arpajaislain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

Veikkaus Oy (jäljempänä myös Veikkaus tai yhtiö) esittää lausuntonaan kohteliaasti seuraavaa:

1. Tiivistelmä

Esityksen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää rahapelaamisesta aiheutuvia taloudellisia, sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja sekä parantaa rahapelihaittojen seurannan ja haittariskien arvioinnin tietopohjaa. Esityksellä tavoitellaan lisäksi arpajaislain vastaisen rahapelitoiminnan torjunnan tehostamista sekä Veikkaus Oy:n rahapelitoiminnan valvonnan ja pelaajien oikeusturvan vahvistamista. Lisäksi esityksen tavoitteena on vahvistaa yksinoikeusjärjestelmän kanavointikykyä arpajaislailla säädettyyn rahapelitarjontaan rahapelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen edelleen tehostamiseksi. Samalla vahvistettaisiin yksinoikeusjärjestelmän EU-oikeudellista johdonmukaisuutta.

Esityksellä toteutetaan hallitusohjelman mukainen arpajaislain uudistus rahapelipolitiikan tavoitteiden varmistamiseksi.

Veikkaus yhtyy esityksen tavoitteeseen.

Lakiesitykseen sisältyy useita uudistusehdotuksia, joilla voidaan vähentää luvallisesta tarjonnasta aiheutuvia pelihaittoja. Kuten esityksessäkin on todettu, Veikkaus on tehnyt omaehtoisia uudistuksia vastuullisen pelaamisen edistämiseksi sekä ongelmapelaamisen vähentämiseksi. Tarvittavilta osin nämä muutokset on sisällytetty arpajaislakiesitykseen. Toteutettavilla vastuullisuustoimilla on merkittävä taloudellinen vaikutus. Pelaamisen väheneminen kohdistuu ennen kaikkea nopearytmiseen ja eniten haittoja aiheuttavaan pelaamiseen. Pelaamisen vähenemisen vaikutusta ja kohdentumista erityisesti ongelmalliseen pelaamiseen on seurattava kertyvän peli- ja pelaajadatan avulla.

Kuten esityksen tavoitteessa on todettu, pelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen kannalta on keskeistä, että pelaamista voidaan esityksessä esitetyillä toimilla tehokkaasti ohjata luvalliseen tarjontaan. Veikkauksella on oltava mahdollisuus tarjota houkutteleva vaihtoehto yksinoikeusjärjestelmän ulkopuoliselle luvattomalle tarjonnalle ja luvattomaan tarjontaan on kyettävä puuttumaan tehokkaasti.

10.11.2021

Esityksellä pyritään parantamaan Veikkauksen mahdollisuuksia kehittää tuotteitaan ja markkinoida, jotta pelaamista voidaan kanavoida luvalliseen tarjontaan. Yhtiö pitää tärkeänä, että valvonnan tulkinnoissa kanavointinäkökulma huomioidaan niin, että lain tavoite yksinoikeusjärjestelmän kanavointikyvyn vahvistamisesta voi toteutua. Pelien valvontajärjestelmien ja toimintamallien tulee olla sellaisia, että ne mahdollistavat Veikkauksen tuoteportfolion pitämisen kilpailukykyisenä ja yhtiön on voitava markkinoida yhtiön digitaalista kanavaa ja sovelusta kanavoinnin mahdollistamiseksi.

Yhtiö korostaa, että valvovalla viranomaisella on oltava riittävät resurssit ja välineet lain tavoitteen mukaiseen arpajaislain vastaisen rahapelitoiminnan torjunnan tehostamiseen. Tältä osin Veikkaus kiinnittää erityisesti huomiota asiakkaille suoraan tapahtuvaan arpajaislain vastaiseen markkinointiin. Lain toimeenpanossa on varmistettava, että viranomaisella on välineet puuttua myös tähän markkinointiin ja sen tulisi johtaa toimijan listaamiseen estolistalle. Erityisen haitallisena yhtiö pitää sellaista tilannetta, jossa yksinoikeusjärjestelmän ulkopuoliset toimijat voisivat jatkaa korkean pelihaittariskin omaavien nopearytmisten pelien markkinointia asiakkailleen, mutta Veikkauksen osalta tämä markkinointi olisi kielletty. Tällä olisi haitallisia vaikutuksia pelihaittojen kehitykselle ja kanavointikyvyille.

Peliautomaattien (jäljempänä myös raha-automaatti) osalta Veikkaus kiinnittää huomiota 16 §:ään lisättäväksi ehdotetun 2 momentin yksityiskohtaisiin perusteluihin. Ehdotettu lisäys sisältää säännöksen raha-automaattien sijoittelua ja niiden käytettävänä pitämistä pelipisteissä koskevista periaatteista ja kyseisen momentin yksityiskohtaiset perustelut sisältävät esimerkkejä periaatteiden sisällöstä käytännössä. Veikkaus kiinnittää erityistä huomiota raha-automaattien näkyvyyden huomioimista sijoituspaikoissa koskevaan esimerkkiin, jonka mukaan liiketilassa asiointi olisi mahdollista ilman näköyhteyttä raha-automaatteihin ja altistumista raha-automaattipelaamiselle kuitenkin siten, että pelaaminen on 1 momentissa tarkoitetulla tavalla esteettömästi valvottavissa. Yhtiön näkemyksen mukaan vaatimus liiketilassa asiointimahdollisuudesta ilman näköyhteyttä peliautomaatille on ristiriidassa itse pykälän tekstin ja ensisijaisen esteettömän näkyvyysvaateen ja peliautomaattien valvottavuuden kanssa. Yhtiö toteaa, että esteetön valvonta ja asiointi liiketilassa ilman näköyhteyttä peliautomaatteihin eivät ole yhtäaikaaisesti toteutettavissa suuressa osassa myyntipaikoista. Tältä osin yhtiö esittää, että perusteluja tulisi tarkentaa vastaamaan ao. pykälää.

Veikkaus Oy ehdottaa lisäksi, että hallituksen esityksen 15 §:n 2 momentin 4 kohtaa muutettaisiin siten, että siitä poistettaisiin pelisaliin viittaava kohta. Pelisaleihin laajennetun pakollisen tunnistautumisen tultua käyttöön 1.9.2021 alkaen, ja pakollisen tunnistautumisen laajetessa kuponkipeleihin ja raaputusarpoihin, pelaajilla on mahdollisuus asettaa itselleen kaikkea pelisaleissa tapahtuvaa pelaamista koskeva pelinesto. Näin ollen ehdotettua sisäänpääsykieltoa ja siitä aiheutuvia kustannuksia ei voida enää pitää esityksen tavoitteen toteutumisen kannalta välttämättöminä ja tarkoituksenmukaisina.

Esitykseen on sisällytetty säännökset Veikkauksen liiketoiminnan mahdollistamiseksi yritysten väliseen liiketoimintaan. Veikkaus katsoo, että uudella yritysten välisellä liiketoiminnalla on merkittävä rooli yhtiön toimintaedellytysten ja yksinoikeuden kanavointikyvyn turvaamisessa.

10.11.2021

2. Vastuullisen pelaamisen edistäminen

Lakiehdotus mahdollistaa entistä tehokkaampien pelaamisen hallinnan välineiden käyttöön-oton. Pakollinen tunnistautuminen laajennetaan koskemaan kaikkea rahapelaamista vaiheittain vuoteen 2024 mennessä. Tunnistautuminen mahdollistaa erilaisten rajoitusten ja pelies- tojen asettamisen. Pakollinen tunnistautuminen on jo vuoden 2021 aikana laajennettu koske- maan internetpelaamisen lisäksi hajasijoitetuilla ja pelisalien peliautomaateilla pelaamista, sekä pöytäpelejä ja Pitkävetoa.

Veikkaus on laajentanut 1.9.2021 verkon nopearytmisten pelien tappiorajat koskemaan myyn- tipaikkojen peliautomaatteja ja pöytäpelejä. Lisäksi peliautomaateille on tuotu verkossa jo aiemmin käytössä olleet pelaamisen hallinnan välineet, kuten aikamuistuttaja ja peliestot.

Sisään pääsy pelikasinolle edellyttää asiakkaan tunnistautumista. Lisäksi kasinon peliautomaat- tien ja pöytäpelien pelaaminen edellyttää tunnistautumista kasinokortilla. Kasinolla on myös otettu käyttöön pelaamisen hallinnan välineitä, kuten tappiorajat ja peliesto.

Toteutettavilla vastuullisuustoimilla on merkittävä taloudellinen vaikutus. Arvio kaikkien vas- tuullisuustoimien vaikutuksesta Veikkauksen vuosittaiseen tuloutukseen on arviolta -300 mil- joonaa euroa ja vuosittaiseen pelikatteeseen -500 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2019 lukuihin. Pelaamisen väheneminen kohdistuu ennen kaikkea nopearytmiseen ja eniten hait- toja aiheuttavaan pelaamiseen. Pelaamisen vähenemisen vaikutusta ja kohdentumista erityi- sesti ongelmalliseen pelaamiseen on seurattava kertyvän peli- ja pelaajadatan avulla.

Veikkaus pitää hyvänä ehdotusta yhtiön oikeudesta käsitellä henkilötietoja. Ehdotus mahdol- listaa Veikkaukselle peli- ja pelaajadatan hyödyntämisen rahapelihaittojen seurannassa, eh- käisyssä ja tutkimuksessa. Veikkauksen oikeus henkilötietojen käsittelyyn haittojen torju- miseksi laajenee ja dataa voidaan käyttää vastuullisuustoimenpiteisiin, kuten sellaisten pelaajien kontaktointiin, joilla pelaamisdataan perustuen voidaan epäillä olevan pelaamisen hallin- nassa ongelmia.

3. Yksinoikeuden kanavointikykyä vahvistavien esitysten toimeenpano

Kuten aiemmin on todettu, esityksen tavoitteena on mm. ehkäistä ja vähentää rahapelaami- sesta aiheutuvia sosiaalisia, taloudellisia ja terveydellisiä haittoja sekä tukea rahapelejä yksin- oikeudella toimeenpanevan Veikkaus Oy:n toimintaedellytyksiä yksinoikeusjärjestelmän ja sen kanavointikykyyn vahvistamiseksi.

Suomi on ainoa Euroopan unionin jäsenvaltio, joka on kyennyt säilyttämään yksinoikeuden myös digitaalisessa rahapelaamisessa. Digitaalisessa rahapelaamisessa yksinoikeudesta on muualla jouduttu luopumaan pelaamisen siirryttyä järjestelmän ulkopuolelle, jolloin järjes- telmä ei ole enää kyennyt suojelemaan kuluttajia yksinoikeuden edellyttämällä tavalla. Käytet- tävissä olevien arvioiden mukaan kotimaisen yksinoikeuden markkinaosuus digitaalisessa markkinassa on hieman yli 60 % ja hieman alle 50 % kilpailluimmissa tuoteryhmissä (vedon- lyönti- ja kasinopelit digitaalisessa kanavassa). Arvioiden mukaan markkinaosuuden lasku jat- kuu, mikäli kanavointikykyyn kannalta ei saada aikaan pikaisia ja merkittäviä uudistuksia.

10.11.2021

Kanavoinnilla ei olisi tarkoitus kasvattaa kokonaispelimarkkinaa, vaan ainoastaan kanavoidsa jo olemassa olevaa kysyntää ja nykyisin ulkomaisille pelisivustoille tapahtuvaa pelaamista lailliseen kotimaiseen tarjontaan. Yhtiö korostaa, että vain kattavalla kanavoinnilla voidaan varmistaa se, että sisäministeriön asetuksella vahvistamissa pelisäännöissä asetetut pelaamisen rajoitukset olisivat toimivia ja kattavia. Tämä on myös lain tavoite.

Esityksellä pyritään parantamaan Veikkauksen mahdollisuuksia kehittää tuotteitaan siten, että peliserveri voisi jatkossa sijaita ja arvonta tapahtua Suomen rajojen ulkopuolella. Yhtiö pitää tärkeänä, että valvonnan ja markkinoinnin tulkinnoissa kanavointinäkökulma huomioidaan niin, että lain tavoite yksinoikeusjärjestelmän kanavointikyvyn vahvistamisesta voi toteutua.

3.1. Valvontajärjestelmien ja -mallien nykyaikaistaminen

Pelaajan oikeusturvan varmistamiseksi tulee arvontatuloksen oikeellisuuden ja eheyden olla yksiselitteistä. Tämä on valvojan viranomaisen ja Veikkauksen toiminnan yhtäläinen lähtökohta.

Voimakkaasti säännellyllä, mutta digitaalisessa kanavassa ankarasti kilpaillulla toimialalla kanavointikyvyssä onnistuminen vaatii myös moderneja ja tarkoituksenmukaisia valvontajärjestelmiä, jotka turvaavat nopean pelitoiminnan kehittämisen ja samalla takaavat pelaajan oikeusturvan jopa entistä paremmin.

Tässä onnistuminen on osaltaan kiinni myös viranomaisvalvontaratkaisujen mallista. Merkittävä, yksittäinen projekti pitkittävä, kustannuksia lisäävä ja tuotetarjoaman volyymia rajoittava tekijä on nykyisen tietoteknisen valvontajärjestelmän erityisratkaisut. Veikkaus on kiinnostava ja kykenee toteuttamaan sopimuksia uusien toimijoiden kanssa jopa nopeammin kuin monet kilpailijoista, mutta tuotteet saadaan pelaaja-asiakkaille kuukausia tai jopa vuosia kilpailijoita myöhemmin. Tällä on väistämättä negatiivisia vaikutuksia sekä Veikkauksen kykyyn toteuttaa kanavointitehtävää, toiminnan tehokkuuteen ja tuottokertymään että kansalaisten mielikuvaan rahapeli-järjestelmän toimivuudesta.

Veikkaus on lain valmisteluvaiheessa mm. todennut, että Suomessa käytössä oleva kansallisesti räätälöity ja yleisesti käytössä olevista valvontastandardeista poikkeava tietotekninen valvontatapa tekee valvontatehtävän toteuttamisen niin viranomaiselle itselleen kuin Veikkaukselle ja kv. peli- ja/tai pelijärjestelmätoimittajille erittäin työlääksi ja aikaa vieväksi sekä runsaasti resursseja vaativaksi. Pahimmassa tapauksessa kansalliseen suomalaiseen valvontamalliin sopeutuminen on kv. toimijoille joko ylivoimaista tai liian haasteellista, joka on johtanut jo eräiden toimittajien osalta siihen, ettei Veikkausta pidetä enää kiinnostavana kumppanina, jolloin uusien yhteistyösopimusten tekeminen on vaikeutunut tai jopa estynyt.

Veikkauksen näkemyksen mukaan valvontajärjestelmiä- ja käytäntöjä tulisi arpajaislain muutoksen myötä nykyaikaistaa niin, etteivät ne tarpeettomasti estäisi lain tavoitteena olevan yksinoikeuden kanavointikyvyn vahvistumista.

10.11.2021

3.2. Rahapeliin markkinointi kanavoinnin välineenä

Kuten esityksessä todetaan, rahapeliin sallitun markkinoinnin nykyisen sääntelyn lähtökohdaksi on rahapelaamisen ohjaaminen arpajaislailla säänneltyyn Veikkaus Oy:n toimintaan. Tätä periaatetta ehdotetaan täydennettäväksi periaatteella ohjata pelaamista vähemmän haittoja aiheuttavaan pelaamiseen. Markkinoinnin tulisi lisäksi olla välttämätöntä rahapelaamisen ohjaamiseksi ja määrältään, laajuudeltaan, näkyvyydeltään ja toistuvuudeltaan maltillista. Yksinoikeusjärjestelmän kanavointikyvyn tukemiseksi markkinointia koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että eräiden sellaisten Veikkaus Oy:n rahapeliin markkinointi, joiden markkinointi on tällä hetkellä kokonaan kielletty, olisi jatkossa sallittua markkinointia koskevien täsmennettyjen rajoitusten puitteissa.

Hallituksen esitys sisältää ehdotuksia Veikkauksen rahapeliin markkinointia koskevaan sääntelyyn. Veikkaus kiinnittää huomiota kahteen asiaan:

Digitaalisten kanavien markkinointi

Esityksen mukaan 14 b § 4 ja 5 momenteissa tarkoitettuja rahapelejä ei saisi lainkaan markkinoida, mutta niistä voisi pykälän 6 momentin mukaan kuitenkin antaa tietoa.

Digitaalisten kanavien, Veikkaus.fi-sivuston ja Veikkauksen sovelluksen, merkitys korostuu erityisesti kanavoinnin näkökulmasta. Yhtiö uskoo, että ao. kanavien merkitys pelaajille korostuu tulevaisuudessa entisestään. Lisäksi arpajaislainvastainen tarjonta ja kilpailu korostuvat nimittäin digitaalisissa kanavissa.

Yhtiön käsityksen mukaan 6 momentissa on tarkoituksena rajoittaa markkinointia sellaisista pelipaikoista, joiden pääasiallinen pelitarjonta sisältää 4 tai 5 momenteissa tarkoitettuja markkinointikiellon alaisia pelejä. Tällaisina pelipaikkoina voidaan lähtökohtaisesti pitää kasinoita ja fyysisiä pelisaleja.

Sen sijaan Veikkauksen laajan pelitarjonnan pelipaikkoja kuten Veikkaus.fi -sivustoa sekä mobiilisovellusta tulisi yhtiön käsityksen mukaan voida markkinoida, jotta kanavointi arpajaislailla säänneltyyn toimintaan olisi mahdollista. Edellä mainitut kanavat ovat laajan pelitarjoaman pelipaikkoja, joissa merkittävin osa pelaamisesta (asiakasmäärät ja pelikate) kohdistuu muihin kuin markkinointikiellon alaisiin tuotteisiin.

Edellä mainittujen seikkojen johdosta yhtiö pitää tärkeänä, että lakiluonnoksen kohtaa tarkennettaisiin siten, että digitaalisten kanavien markkinointi olisi mahdollista, ja pelaamista pystyttäisiin kanavoimaan laillisen tarjonnan pariin. Yhtiö ehdottaa, että 14 b §:n 6 momenttia tai sen perusteluja tarkennettaisiin siten, että säännös koskisi vain fyysisiä pelipaikkoja.

Tiedon antaminen kuvallisessa tai painetussa markkinoinnissa

Rahapeliin markkinoinnin osalta Veikkaus Oy kiinnittää huomiota myös 14 b §:n 7 momenttia koskevaan ehdotukseen kuvallisessa tai painetussa julkaistussa markkinoinnissa annettavista tiedoista. Tiedot olisi annettava, mikäli tämä on käytettävän tilan puolesta mahdollista.

10.11.2021

Veikkaus on omassa markkinointiviestinnässään kiinnittänyt erityistä huomiota pelaamisen vastuullisuuteen ja haittojen ehkäisemiseen tähtäävään viestintään. Veikkaus muun muassa käyttää 18+ merkintää viestinnässään sallitun ikärajan osoittamiseen rahapelaamisessa.

Esityksen mukaan momentissa edellytettäisiin rahapelaamisen ikärajan lisäksi tiedon antamista myös pelikiellon asettamisesta sekä yksittäisestä rahapeliongelmiiin apua tarjoavasta palveluntuottajasta. Veikkaus pitää ehdotusta osin ongelmallisena, koska momentin sanamuoto edellyttäisi tiedon antamista yhdestä erikseen todetusta pelaamisen hallinnan välineestä eli pelikiellon asettamisesta. Lisäksi säännös näyttäisi edellyttävän yksittäisen palveluntuottajan nimeämistä markkinoinnissa.

Veikkauksen näkemyksen mukaan rahapelaamisen haittojen huomioiminen markkinointiviestinnässä olisi mahdollista toteuttaa tarkoituksenmukaisemmin muilla keinoilla. Veikkaus tarjoaa asiakkailleen kattavasti mahdollisuuksia oman pelaamisensa hallintaan. Näistä erilaisista hallinnanvälineistä yhtiö kertoo muun muassa Pelaamaltilla.fi -sivustolla. Ehdotettu momentin muotoilu rajaisi tiedon antamista sen sijaan, että yhtiö voisi toteuttaa säännöksen tavoitteen esimerkiksi ohjaamalla henkilö Pelaamaltilla.fi-sivustolle, jossa viestintä on mahdollista toteuttaa kattavasti ottaen huomioon eri pelaamisen hallinnan välineet.

Yksittäisen palveluntarjoajan nimeämistä Veikkauksen markkinoinnissa ei voi pitää myöskään perusteltuna tasapuolisuuden ja henkilön tarvitseman avuntarpeen kohdentamisen näkökulmasta.

Veikkaus Oy ehdottaakin, että momentin sanamuotoa muuten siten, että ikärajasta annettavan tiedon lisäksi kuvallisen tai painetussa julkaistussa markkinoinnissa on käytettävän tilan mahdollistaessa annettava tietoa, mistä on saatavilla lisätietoa pelaamisenhallinnan välineistä ja rahapeliongelmiiin apua tarjoavista tahoista.

4. Luvattoman pelitarjonnan torjunnan tehokas toimeenpano

EU:n laaja raportti* vuodelta 2019 toteaa, että kaikki EU-/ETA-maat pyrkivät optimaalisilla välineillä torjumaan luvaton pelitarjontaa ja kanavoimaan kysyntää luvallisille sivustoille.

Raportin mukaan pääasiallisia keinoja ovat tietoliikennetekniset ja rahansiirtotekniset estotoimet. Internetin tietoliikenneteknisiä toteutuksia (IP-estot / Geoblokkaus) hyödyntää raportin mukaan 18 valtiota ja rahansiirtoteknisiä keinoja 8 valtiota. Osissa maita hyödynnetään molempia keinoja ja lisäksi raportin mukaan osa valtioista on asettanut myös hallinnollisia- tai rikosseuraamuksia pelaajille luvattomille sivustoille pelaamiseen liittyen.

Hallituksen esitys mahdollistaa maksuliikenteen estojen asettamisen yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolisille rahapeliin tarjoajille ns. estolistamenettelyn kautta. Perustelutekstin mukaisesti lista koostuisi sellaisista rahapeliyhteisöistä, jotka markkinoivat rahapelejä arpajaislain vastaisesti Manner-Suomessa ja joiden rahapeliin toimeenpanon Poliisihallitus on arpajaislain nojalla kieltänyt.

**Evaluation of regulatory tools for enforcing online gambling rules and channelling demand towards controlled offers:
<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6bac835f-2442-11e9-8d04-01aa75ed71a1/lanquage-en>*

10.11.2021

Veikkauksen käsityksen mukaan markkinoinnin tulkinta ja valvonnan tehokas ja välitön toimeenpano on keskeistä luvattomaan tarjontaan puuttumisessa.

Yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolisilla rahapeliä tarjoajilla on satoja tuhansia suomalaisia asiakkaita, joille he voivat markkinoida suoraan tuotteitaan. Yhtiön käsityksen mukaan tämänkaltaisen markkinointi on tällä hetkellä erittäin laajaa ja se kohdistuu sellaisiin tuotteisiin, joihin on todettu liittyvän erityisiä riskejä peliongelmien muodostumisen kannalta. Huomionarvoista on se, että tämä markkinointi on esimerkiksi ns. nettikasinopelien osalta lakiesityksessä kielletty Veikkaukselta. Erityisen haitallisena yhtiö pitää sellaista tilannetta, jossa yksinoikeusjärjestelmän ulkopuoliset toimijat voisivat ohi valvovan viranomaisen jatkaa näiden pelien erittäin elämyksellistä ja pelaamiseen houkuttelevaa markkinointia, mutta samanaikaisesti Veikkaukselta edellytetään näiden pelien markkinoinnin lopettamista kokonaan. Tällä olisi haitallisia vaikutuksia pelihaittojen kehitykselle ja kanavointikyvyille. Olisikin ensiarvoisen tärkeää varmistaa jo ennen lain voimaantuloa, että viranomaisella on tehokkaat välineet lain toimeenpanoon myös tältä osin.

5. Hajasijoitetut peliautomaatit

Eduskunnan hallintovaliokunta totesi arpajaislain muuttamista koskevassa mietinnössään (HaVM 31/2018 vp), että se pitää välttämättömänä, että tunnistautuneena pelaamisen vaikutuksia rahapelihaittojen ehkäisemiseen ja vähenemiseen seurataan ja seurannan tulosten ja vaikuttavuusarvion perusteella selvitetään, tuleeko pakollinen tunnistautuminen laajentaa myös pelisaleihin sijoitettuihin raha-automaatteihin. Yhtiö toteaa, että se on jo omaehtoisesti osana vastuullisuuskokonaisuuden uudistusta laajentanut pakollisen tunnistautumisen koskemaan myös pelisaleihin sijoitettuja peliautomaatteja.

Yhtiö katsoo, että nyt tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia erityisesti ongelmalliseen pelaamiseen on seurattava kertyvän peli- ja pelaajadatan avulla hallintovaliokunnan linjauksen mukaisesti ja mahdolliset päätökset uusista toimenpiteistä on tehtävä tietoon pohjautuen.

Kuten edellä on todettu, yhtiö on omilla päätöksillään nopeuttanut eduskunnan vuonna 2019 säätämän ja vuoden 2022 alusta voimaantulevaksi säädetyin arpajaislain muutoksen toimeenpanoa. Hajasijoitettujen peliautomaattien pakollinen tunnistautuminen otettiin käyttöön jo kuluvan vuoden alussa noin vuosi ennen lakiin kirjatun siirtymäajan päättymistä. Tämän lisäksi peliautomaattien määrää on vähennetty ja niihin on tuotu pelaamisen hallintaan uusia välineitä.

Esityksessä peliautomaattien sääntelyä tarkennetaan edelleen niiden sijoitteluperiaatteita koskevilla säännöshdotuksilla. Esityksessä tarkennetaan peliautomaattien valvontaa koskevaa säännöstä siten, että lähtökohtana on peliautomaattien esteetön valvonta (16 §). Sijoittelu on suunniteltava siten, että pelaamisesta aiheutuvat rahapelihaitat olisivat mahdollisimman vähäisiä. Lisäksi Veikkauksen ja asiamiesten on laadittava omavalvontasuunnitelma (16 a §).

Esityksen 16 §:n 2 momentti sisältää säännöksen raha-automaattien sijoittelua ja niiden käytettävänä pitämistä pelipisteissä koskevista periaatteista. Momentin yksityiskohtaiset perustelut sisältävät esimerkkejä periaatteiden sisällöstä käytännössä. Veikkaus kiinnittää erityistä

10.11.2021

huomiota raha-automaattien näkyvyyden huomioimista sijoituspaikoissa koskevaan esimerkkiin. Esimerkin mukaan sijoitteluperiaatteet voisivat sisältää periaatteen, jonka mukaan liiketilassa asiointi olisi mahdollista ilman näköyhteyttä raha-automaatteihin ja altistumista raha-automaattipelaamiselle kuitenkin siten, että pelaaminen on 1 momentissa tarkoitetulla tavalla valvottavissa.

Yhtiön näkemyksen mukaan vaatimus liiketilassa asiointimahdollisuudesta ilman näköyhteyttä peliautomaatille on ristiriidassa itse pykälän 1 momentin esteettömän valvonnan kanssa. Yhtiö toteaa, että esteetön valvonta ja asiointi liiketilassa ilman näköyhteyttä peliautomaatteihin eivät ole yhtäaikaaisesti toteutettavissa suuressa osassa myyntipaikoista. Yksityiskohtaisten perustelujen nykyinen muotoilu saattaa olla ristiriidassa myös hallituksen esityksessä omaksutun raha-automaattien hajasijoitusmallin jatkamisen kanssa. Tältä osin perusteluja tulisi tarkentaa vastaamaan ao. pykälää.

Yhtiön näkemyksen mukaan pakollisen tunnistautumisen käyttöön ottaminen ja sen myötä pelaamisen estämisen mahdollistavat pelaajan itsensä tekemät toimet mahdollistavat tehokkaan haittoja aiheuttavan pelaamisen torjunnan. Näin ollen esteettömän valvonnan toteuttamisen tulisi olla ensisijainen peliautomaattien sijoitteluperiaatteita ohjaava säännös.

Veikkaus ehdottaa, että 16 §:n momentin perusteluja tarkennettaisiin siten, että peliautomaattien käytettävänä pitämistä ja sijoittelua koskevat periaatteet eivät sisältäisi esimerkkiä siitä, että liiketilassa asiointi tulisi olla mahdollista ilman näköyhteyttä raha-automaatteihin ja altistumista raha-automaattipelaamiselle.

6. Pelisalien sisäänpääsykielto

Esitys sisältää ehdotuksen voimassa olevassa arpajaislaissa säädetyn pelikasinoa koskevan sisäänpääsyn estämistä koskevan säännöksen laajentamisesta koskemaan myös pelisaleja, joilla esityksen mukaan tarkoitetaan yksinomaan tai pääasiallisesti rahapelien pelaamiseen varattua tilaa. Veikkaus Oy:n käsityksen mukaan ehdotetulla säännöksellä on tarkoitus säännellä pelaamisen estämistä ja kieltämistä pelaamiseen varatuissa fyysisissä tiloissa, joita ovat Veikkauksen kasino ja pelisalit.

Esityksen mukaan Veikkauksella on oikeus kieltää pelaajan pääsy kasinoon tai erityiseen pelisaliin, jos henkilö on pyytänyt, että Veikkaus estää hänen pääsynsä pelikasinoon tai erityiseen pelisaliin.

Veikkaus Oy ehdottaa, että hallituksen esityksen 15 §:n 2 momentin 4 kohtaa muutettaisiin siten, että siitä poistettaisiin pelisaliin viittaava kohta ja sitä tarkennettaisiin koskemaan pelikasinolla tapahtuvaa pelaamista seuraavasti:

Veikkaus Oy:llä ja sen henkilökunnalla on oikeus kieltää henkilöltä pääsy pelikasinoon ja erityiseen pelisaliin, poistaa henkilö tai rajoittaa hänen pelaamistaan, jos:

4) hän on pyytänyt, että Veikkaus Oy estää hänen pääsynsä pelikasinoon tai erityiseen pelisaliin ~~taikka~~ rajoittaa hänen pelaamistaan pelikasinolla.

10.11.2021

Edellä mainitussa mietinnössään (HaVM 31/2018 vp) hallintovaliokunta osana pelihaittojen ehkäisyä kiinnitti huomiota pakollisen tunnistautumisen laajentamiseen myös pelisaleihin si-
joitettuihin raha-automaatteihin.

Veikkaus on 1.9.2021 alkaen omaehtoisesti ottanut käyttöön pelaajan pakollisen tunnistautu-
misen myös pelisaleissa pelaamisessa, pois lukien myynnissä olevat niin sanotut kuponkipelit
ja raaputusarvat.

Yhtiö ei pidä esityksen sisältämää pääsykiellon toteuttamista erityiseen pelisaliin tarkoituksen-
mukaisena keinona estää henkilön pelaaminen erityisessä pelisalissa. Ehdotetun säännöksen
mukaan Veikkaus Oy:llä ja sen henkilökunnalla *on oikeus kieltää* sisäänpääsy pelaajan pyyn-
nöstä. Vaikka säännös perustaisi yhtiölle oikeuden toimia asiassa asiakkaan pyynnöstä, yhtiö
pitää todennäköisenä, että säännöstä tulkittaisiin niin, että Veikkauksen olisi käytännössä aina
noudatettava asiakkaan pyyntöä sisäänpääsyn kieltämisestä. Veikkauksen käsityksen mukaan
arpajaislain muuttamisen valmistelussa tarkoituksena on ollut säätää riittävät keinot, joilla pe-
laaja voi hallita pelaamistaan muun muassa estääkseen pelaamisensa Veikkauksen peli-
saleissa.

Esityksen tavoite huomioiden yhtiön näkemyksen mukaan tämä tavoite on mahdollista toteut-
taa siten, että henkilö voi estää oman pelaamisensa pelisalissa pelitililleen asettamallaan peli-
nestolla ilman fyysisen sisäänpääsykiellon pyytämistä. Jos pelisalin pääsykieltoa koskeva ehdo-
tus tulisi voimaan, voisi seurauksena olla tilanne, jossa pelaaja olisi asettanut sekä pelisalin
peleihin ulottuvan pelaamisen eston että pyytänyt Veikkaus Oy:tä estämään sisäänpääsytään
pelisaliin. Kyse olisi näin ollen kahdesta olennaisilta osin päällekkäisestä menettelystä pela-
amisen estämiselle.

Mikäli sisäänpääsykieltoa erityisiin pelisaleihin koskeva ehdotus saatetaan voimaan, esitys to-
dennäköisesti edellyttäisi erillisiä pelisalien sisäänpääsyn valvontaa koskevia teknisiä järjeste-
lyjä. Järjestelyjen rakentaminen pelisaleihin aiheuttaisi merkittäviä kustannuksia, joilla olisi
toteutuessaan huomattava vaikutus pelisalien kannattavuuteen.

Esityksen tavoite, pelaajan oma-aloitteinen pelaamisen esto erityisessä pelisalissa huomioi-
den, yhtiö katsoo, ettei sisäänpääsykieltoa erityisiin pelisaleihin koskeva esitys ole tarpeelli-
nen. Pelisaleihin laajennetun pakollisen tunnistautumisen tultua käyttöön, ja pakollisen tun-
nistautumisen laajetessa kuponkipelisiin ja raaputusarpoihin, pelaajilla on mahdollisuus aset-
taa itselleen kaikkea pelisaleissa tapahtuvaa pelaamista koskeva pelinesto. Näin ollen ehdotet-
tua sisäänpääsykieltoa ja siitä aiheutuvia kustannuksia ei voida enää pitää esityksen tavoitteen
toteutumisen kannalta välttämättöminä ja tarkoituksenmukaisina.

VEIKKAUS OY

Olli Sarekoski
toimitusjohtaja